

REPUBLIKA HRVATSKA

ISTARSKA ŽUPANIJA

Upravni odjel za održivi razvoj
Odsjek za zaštitu prirode i okoliša
Pula, Flanatička 29, p.p. 198
tel.052/372-182, fax: 052/372-191

Klasa: 351-01/14-01/50
Urbroj: 2163/1-08-02/1-14-2
Pula, 6. svibnja 2014. godine

ISTARSKA ŽUPANIJA
Stručna služba Skupštine
HR- 52000 Pazin
Dršćevka 3

Predmet: Kvaliteta prirodnih resursa voda uključenih u
vodoopskrbu u Istarskoj županiji u 2013. godini
- prijedlog zaključka, dostavlja se -

Poštovani,

Sukladno odredbama članka 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, (pročišćen tekst, "Narodne novine" br. 19/13), u prilogu dopisa, dostavljamo županu Istarske županije, na daljnje postupanje, prijedlog zaključka u svezi godišnjeg izvještaja o kakvoći prirodnih resursa voda uključenih u vodoopskrbu u Istarskoj županiji u 2014. godini.

Program je proveden temeljem Ugovora o provođenju programa praćenja kakvoće sirovih voda izvorišta i bunara koji se koriste za vodoopskrbu stanovništva i privrede pitkom vodom na području Istarske županije u 2013. godini radi promicanja i zaštite zdravlja stanovništva, sklopljenog između Istarske županije i Zavoda za javno zdravstvo IŽ, Klasa: 351-01/13-01/13, Urbroj: 2163/1-08-02/1-13-5 od 05.02.2013.

Sa poštovanjem,

Voditeljica
Ljiljana Dravec, dipl.ing.kem.teh.

Pročelnik
Josip Zidarić, dipl.ing.arh.

Privitak

1. Prijedlog Zaključka s obrazloženjem
2. Elaborat: Kakvoća prirodnih resursa voda uključenih u vodoopskrbu u Istarskoj županiji u 2013. godini– CD

Temeljem članka 44. i 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (pročišćeni tekst, "Narodne novine" br. 19/13 i 4/13) te članka 65. Statuta Istarske županije („Službene novine Istarske županije“ br. 10/09), Župan Istarske županije dana 29. svibnja 2014. godine donosi

Z A K L J U Č A K

o prihvaćanju elaborata: Kvaliteta prirodnih resursa voda uključenih u vodoopskrbu u Istarskoj županiji u 2013. godini

1. Prihvaća se elaborat: Kvaliteta prirodnih resursa voda uključenih u vodoopskrbu u Istarskoj županiji u 2013. godini, kojega je izradio Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Služba za zdravstvenu ekologiju, Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša, Laboratorij za pitke i površinske vode u ožujak 2014. godine.
2. Zadužuje se Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša da izvješće u digitalnom obliku dostavi inspekcijskim službama, Agenciji za zaštitu okoliša RH, Hrvatskim vodama, Istarskom vodovodu Buzet, Vodovodu Pula, Vodovodu Labin i tvrtki "IVS - Istarski vodozaštitni sustav" d.o.o. te cjeloviti tekst objavi na web stranicama Istarske županije.
3. Upućuju se jedinice lokalne samouprave da, u suradnji s trgovačkim društvom "Istarski vodozaštitni sustav - IVS d.o.o.", Hrvatskim vodama i drugim meritornim subjektima, intenziviraju aktivnosti glede izrade projektne dokumentacije i izgradnju sustava javne odvodnje i uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u zonama sanitarne zaštite izvorišta koja su ili su planirana za vodoopskrbu Istarske županije.
4. Upućuju se jedinice lokalne samouprave da u suradnji s komunalnim poduzećima, intenziviraju sanaciju postojećih odlagališta otpada te poduzmu sve mjere po pitanju sanacije ilegalnih odlagališta na svojim područjima.
5. Upućuju se jedinice lokalne samouprave da putem prve web GIS aplikacije za evidentiranje „ilegalnih odlagališta“ u Republici Hrvatskoj, izrađenoj od strane Istarske županije u sklopu projekta DIVA, ažuriraju podatke o lokacijama „ilegalnih odlagališta“ unutar svog administrativnog područja.
6. Upućuju se inspekcijske službe (građevinska, vodopravna, sanitarna i zaštite okoliša) da intenziviraju inspekcijske nadzore nad: bespravnom izgradnjom, bespravnom eksploatacijom mineralnih sirovina i bespravnim bušenjem u cilju pronalaženja i korištenja podzemnih voda poglavito u II. i III. zoni zaštite izvorišta/bunara kao i nad privrednim subjektima glede dispozicije i pročišćavanja otpadnih voda i načinima zbrinjavanja otpada, posebno opasnog.
7. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 351-01/14-01/04
URBROJ: 2163/1-01/8-14-2
Pula, 29. svibnja 2014.

**REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA**

**ŽUPAN
mr.sc. Valter Flego**

Dostaviti:

1. *UO za održivi razvoj Istarske županije
– Odsjek za zaštitu prirode i okoliša,*
2. *Pismohrana, ovdje*

OBRAZLOŽENJE

I. Pravni osnov za donošenje ovog akta

Zakonska osnova za donošenje ovoga akta je sadržana u članku 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (pročišćeni tekst, "Narodne novine" br. 19/13).

Od zakonskih propisa potrebno je istaknuti temeljni akt Ustav RH kojim se u članku 52. definira značaj voda za RH iz čega proizlazi njihova osobita zaštita što je razlog definiranja načina uporabe, iskorištavanja, prava na vlasništvo i sl. dok se člankom 69. osigurava svakom građaninu pravo na život, na zdrav okoliš ali i obaveza državnim, javnim i gospodarskim tijelima i udrugama da, u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, osobitu skrb posvete zaštiti zdravlja ljudi, prirode i ljudskog okoliša.

Na osnovi temeljnih načela, vezano uz predmetnu problematiku potrebno je istaknuti slijedeće zakonske propise i provedbene akte:

- Zakon o vodama (NN br 153/09, 63/11, 130/11, 56/13 14/14);
- Zakona o financiranju vodnog gospodarstva (NN br. 153/09, 90/11);
- Strategija upravljanja vodama (NN br. 91/08);
- Uredba o standardu kakvoće voda (NN br. 73/13);
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN br. 80/13);
- Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta (NN br. 66/11)
- Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (NN br. 47/08).
- Zakon o vodi za ljudsku potrošnju (NN br. 56/13)
- Pravilnik o parametrima sukladnosti i metodama analiza vode za ljudsku potrošnju (NN br. 125/13, 141/13)

U cilju provedbe zakonskih propisa, kontrola kakvoće prirodnih voda koje se koriste za vodoopskrbu prati se putem godišnjih županijskih programa i programa Hrvatskih voda. Za područje Istarske županije provedba oba programa ugovorno je povjerena Zavodu za javno zdravstvo Istarske županije, Službi zdravstvene ekologije, Odjelu za zaštitu i unapređenje okoliša, Laboratoriju za pitke i površinske vode.

Program koji je financiran iz proračuna IŽ sačinjen je na prijedlog stručnjaka iz Zavoda za javno zdravstvo IŽ, Hrvatskih voda i Upravnog odjela za održivi razvoj, Odsjeka za zaštitu prirode i okoliša i predstavlja nadopunu programu Hrvatskih voda.

Na taj se način osigurala kontrola sirovih voda 1X mjesečno što, u konačnosti, rezultira kvalitetnijom statističkoj obradi. Naime, dozvolom za korištenje podataka iz Nacionalnog programa, kojega financiraju Hrvatske vode Zagreb, Klasa: 008-02/14-02/0041; Urbroj: 374-23-3-14-2 od 11. ožujka 2014. godine, statistička obrada podataka je učinjena po oba programa kako bi se potpunije i realnije sagledalo stanje kvalitete voda za određenu namjenu uz racionalno korištenje materijalnih sredstava i usmjeravanje na ciljane programe ispitivanja.

Program praćenja kvalitete voda odnosi se na sve prirodne resurse voda koji se koriste u vodoopskrbi a značaj programa je u tome što se omogućava efikasnije i kvalitetnije lociranje problema u kvaliteti voda što u konačnosti rezultira bržem rješavanju istog i sigurnijoj vodoopskrbi stanovništva i privrede Istarske županije.

II. Osnovna pitanja koja se uređuju ovim aktom

Programom praćenja uključeni su svi prirodni resursi, koje se koristi ili postoje kao rezerva u vodoopskrbnom sustavu Istarske županije.

Programom su obuhvaćeni:

- izvori: Sv. Ivan, Gradole, Bulaž, Rakonek, F. Gaja, Kokoti, Plomin, Kožljak, Mutvica;
- bunari: Tivoli, Jadreški, Šišan, Valdragon 3, Valdragon 4, Valdragon 5, Ševe, Campanož, Fojbon, Rizzi, Škatari, Karpi i Peroj;
- akumulacija Butoniga na tri dubine (0,5 m od površine, sredina – cca 6 m, mjesto crpljenja za vodoopskrbu (usis) i pridneni sloj -1m od dna).

Od 47 parametara po kojima se je ispitivala kvaliteta uzoraka voda uzorkovanih na izvorima, bunarima i akumulaciji Butoniga, prema ocjeni prirodnih resursa vode po kriterijima o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (Zakon o vodi za ljudsku potrošnju i Pravilnik o parametrima sukladnosti i metodama analiza vode za ljudsku potrošnju) zabilježeni su slijedeći parametri koji opisuju određenu tvar ili grupu tvari za koje su premašene maksimalno dozvoljene koncentracije na pojedinoj mjernoj postaji:

s izmjerenim vrijednostima iznad maksimalno dozvoljenih koncentracija:

- temperatura vode – površinski i srednji sloj akumulacije Butoniga;
- mutnoća i sadržaj ukupnih suspendiranih tvari: svi izvori (osim izvora vodovoda Labin) i akumulacija Butoniga (ovisno o hidrološkim prilikama) te malo povećanje mutnoće na bunarima zbog pokretanja pumpi, brza stabilizacija (Valdragon5, Rizzi, Karpi)
- boja – izvor Bulaž;
- amonij – akumulacija Butoniga – usis i pridneni sloj;
- nitrat – bunari-Campanož i Škatari;
- otopljeni fosfati – izvor-Fonte Gaja i Kokoti
- željezo – bunari- Valdragon 5, Fojbon, Rizzi, Škatari i Peroj, akumulacija Butoniga-usis i dno;
- mangan – bunar Valdragon 5, akumulacija Butoniga usis i dno i
- mikrobiološki pokazatelji – svi prirodni resursi vode.

Postojeći postupci prerade vode (na resursima Istarskog vodovoda postupci prerade uključuju postupke sedimentacije, filtriranja i dezinfekcije; na akumulaciji Butoniga se primjenjuje složena prerada vode; na bunarima se koristi samo dezinfekcija i od ljeta 2012. godine dodatna obrada – membranska filtracija) osiguravaju zdravstveno ispravnu vodu u sustavu.

Zone prihranjivanja izvorišta i bunara u kršu su vrlo osjetljive prema vanjskom onečišćenju što ima učinak na visoku ranjivost podzemnih voda. Najveća onečišćenja dolaze preko upuštanja u tlo nepročišćenih otpadnih voda te putem procjednih voda neuređenih odlagališta otpada slijedom čega se godinama provlači u zaključku apel prema jedinicama lokalne samouprave, tvrtki IVS-Istarski vodozaštitni sustav i Hrvatskim vodama te komunalnim tvrtkama da ubrzaju građenje sustava javne odvodnje s uređajima za pročišćavanje kao krajnjim objektima te sanaciji legalnih neuvjetnih i "ilegalnih" odlagališta.

Slijedom navedene problematike „ilegalnih odlagališta“, Istarska županija je, u sklopu programa IPA OP CBC SI-HR 2007 – 2013, u periodu 2011. do ožujka 2013. godine, implementirala projekt „Sanacija ilegalnih odlagališta i podizanje svijesti o njihovoj

štetnosti“ akronim: **DIVA** (www.projekt.diva-istra.eu, diva.istra-istria.hr). Jedna od najznačajnijih aktivnosti u sklopu projekta je izrađena baza „ilegalnih odlagališta“ i ista predstavlja jedinstveni projekt takvoga tipa u RH jer je dinamičnog tipa i prati razvoj situacije na terenu. GIS web aplikacija omogućava dostupnost baze svim građanima te njihovo aktivno učešće u prijavljivanju divljih ili ilegalnih odlagališta čime oni daju značajno svoj doprinos u zaštiti i unapređenju okoliša i prirode. Baza je dostupna na navedenim web stranicama projekta.

Obzirom da je baza u GIS web formatu ona sadrži čitav niz podloga kao orto foto snimak i mjerilu 1:5000, topografsku kartu, administrativnu podjelu županije, naselja, katastarske čestice, zaštićena područja prirode, zone sanitarne zaštite izvorišta i dr., što će značajno pomoći odgovornim osobama u definiranju prioriteta sanacije ali i u utvrđivanju razloga pojavnosti ilegalnog odlagališta ukoliko se ustanovi da na istoj lokaciji nakon sanacije građani odlažu razne vrste otpada.

U cilju zaštite krškog vodonosnika i podizanja kvalitete sirovih voda Istarska Županija je, putem Upravnog odjela za održivi razvoj, Odsjeka za zaštitu prirode i okoliša početkom 2014. godine započela, u sklopu Programa IPA Adriatico 2007.-2013., s implementacijom projekta DRINKADRIA u kojem je jedna od glavnih aktivnosti izrada Programa zaštite i mjere sanacije izvorišta pitkih voda, što je u skladu s Zakonom o vodama i odredbama članka 7. Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta prema kojima predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave donosi Program mjera sanacije unutar zona sanitarne zaštite za sve postojeće građevine i postojeće djelatnosti godinu dana od usklađivanja Odluke o zonama sanitarne zaštite s Zakonom o vodama iz 2009. godine.

Istarska županija je pokrenula aktivnosti (imenovanje članova povjerenstva) koje će do kraja 2014. godine predložiti Nacrt Odluke o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće u IŽ usklađen s Zakonom o vodama i Pravilnikom iz 2011. godine i izmijenjenim 2013. godine.

III. Posljedice koje će nastati donošenjem ovog zaključka

Postupna provedba odredbi zaključka ima za dugoročni cilj uspostavu učinkovitog sustava integriranog sustava gospodarenja vodama i sigurno snabdijevanje vodom za piće stanovništva, industrije i turizma kao i omogućavanje uspostave održivog razvoja na ovim prostorima.

IV. Tekst nacrta akta

Priloženo se dostavlja tekst zaključka s privitkom

V. Financijska sredstva potrebna za provedbu ovog zaključka

U Županijskom proračunu su osigurana financijska sredstva za provedbu Programa a provođenje je ugovorno zaključeno sa Zavodom za javno zdravstvo Istarske županije.

Nacrt akta pripremio:
Odsjek za zaštitu prirode i okoliša